

## **GWEITHDREFN 'GALW I MEWN' – NODYN CYFARWYDDYD**

### Cyflwyniad

Mae'r Rheolau Gweithdrefn yn caniatáu i 5 aelod Anweithredol (cyngorwyr sydd ddim yn aelodau o'r Cabinet) i gychwyn 'galw i mewn' penderfyniad - fel arfer un a gymerwyd gan y Cabinet neu aelodau unigol o'r Cabinet (a ddisgrifir fel 'y penderfynwr'). Er mwyn hwyluso'r broses hon, cynhyrchwyd ffurflen 'Rhybudd Galw i Mewn Penderfyniad' fydd yn cael ei lofnodi gan y 5 aelod, a chyflwyno i Bennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd. Caniateir pum diwrnod gwaith i benderfyniad gael ei 'alw i mewn yn dilyn cyhoeddiad ar wefan y Cyngor a hysbysiad i Aelodau'r Cyngor. Ni weithredir ar benderfyniad wnaed gan swyddogion hyd nes i'r cyfnod hwn ddod i ben.

Ni all aelodau sydd â diddordeb niweidiol yn y penderfyniad fod yn arwyddwyr Rhybudd 'Galw i Mewn'.

### Cyhoeddi'r Penderfyniadau

Ni fydd y cyfnod 5 diwrnod gwaith yn dechrau hyd nes bod y penderfyniad wedi ei gyhoeddi ar wefan y Cyngor a'i e-bostio at holl aelodau'r Cyngor. Rhaid cyhoeddi'r penderfyniadau o fewn 2 ddiwrnod gwaith o wneud y penderfyniad, yn unol â Chyfansoddiad y Cyngor. Gallai hwn fod ar ffurf ddrafft cofnodion y cyfarfod, crynodeb o'r penderfyniadau a wnaed neu gofnod o'r penderfyniad dirprwyedig a wnaed.

### Gweithredu'r Penderfyniadau

Gellir gweithredu'r penderfyniadau o'r chweched diwrnod gwaith yn dilyn y cyhoeddiad, oni bai bod 'Galw i Mewn' dilys wedi ei dderbyn gan Bennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd.

### Penderfyniadau Brys

Gall penderfyniadau brys fynd ymlaen er gwaethaf 'galw i mewn', os oes gan y penderfynwr gytundeb gyda:

- (i) Chadeirydd y Pwyllgor Archwilio perthnasol, neu
- (ii) os nad oes Cadeirydd, neu os na all hwnnw weithredu, Cadeirydd y Cyngor, neu
- (iii) os nad oes Cadeirydd o'r Pwyllgor Archwilio perthnasol na Chadeirydd y Cyngor, Is-gadeirydd y Cyngor.

Mewn amgylchiadau eithriadol, efallai y bydd rhaid gweithredu penderfyniadau brys yn syth ar ôl gwneud penderfyniad, ac felly nid yw 'galw i mewn' yn bosibl. Rhaid nodi'r rhain gan y Cabinet / penderfynwr ar adeg gwneud y penderfyniad brys, gan egluro a chofnodi'r rhesymau y tu ôl i'r brys yng nghofnod y penderfyniad.



## Y Weithdrefn

Rhaid cyflwyno 'Rhybudd Galw Penderfyniad i Mewn' wedi ei gwblhau'n briodol i Bennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd (fydd hefyd yn Swyddog Monitro). Rhaid i'r rhybudd gynnwys llofnod pum aelod Anweithredol sy'n galw'r penderfyniad i mewn', yn ogystal â'r rhesymau dros hynny.

Bydd Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd yn rhoi gwybod i Arweinydd y Cyngor, y penderfynwr dirprwyedig (os yn berthnasol), a'r Prif Weithredwr, ar ôl derbyn 'Rhybudd Galw i Mewn', a chadarnhau gyda nhw na ellir gweithredu'r penderfyniad hyd nes y ceir rhybudd pellach oddi wrth Bennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd

## Pa Bwyllgor Archwilio?

Bydd y Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd yn penderfynu pa Bwyllgor Archwilio fydd yr un mwyaf addas i ystyried y 'galw i mewn' - os bydd angen, mewn ymgynghoriad â Chadeiryddion Archwilio a Grŵp Is-gadeiryddion. Trefnir cyfarfod arbennig o'r pwyllgor o fewn 5 diwrnod gwaith ar ôl derbyn 'Penderfyniad Rhybudd Galw i Mewn', oni bai bod gan y pwyllgor gyfarfod wedi ei drefnu o fewn y cyfnod hwnnw, neu, os cytunir ar estyniad i'r cyfnod rhwng y penderfynwr â Chadeirydd y Pwyllgor Archwilio.

Caiff yr holl aelodau wybod am y 'galw i mewn', a manylion y cyfarfod a gynhelir, i'w ystyried.

## Yr Arwyddwyr fydd yn Bresennol

Fel arfer, disgwylir i arwyddwyr y 'galw i mewn' fynychu'r Pwyllgor Archwilio, a chyfiawnhau'r rhesymau dros y 'galw i mewn', i'r Pwyllgor Archwilio.

## Beth fydd yn Digwydd os na fydd y Pwyllgor wedi cyfarfod mewn amser?

Os na fydd y Pwyllgor Archwilio wedi cyfarfod o fewn 5 diwrnod gwaith i dderbyn 'Rhybudd Galw i Mewn', a bod dim cytundeb ynglŷn ag estyniad i'r amser, bydd Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd yn hysbysu Arweinydd y Cyngor, y Prif Weithredwr, ac (os yn berthnasol), y penderfynwr dirprwyedig, bod y 'galw i mewn' wedi ei ddiddymu.

## Dim achos i ateb drosto?

Petai'r Pwyllgor Archwilio, wedi cyfarfod i ystyried y 'galw i mewn', yn penderfynu na ddylai'r penderfyniad gael ei gyfeirio'n ôl at y penderfynwr (e.e. Aelod Cabinet neu Arweiniol) i'w ail-ystyried, bydd Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd yn rhoi gwybod i Arweinydd y Cyngor, Y Prif Weithredwr, ac (os yn berthnasol), y penderfynwr dirprwyedig, y gallai'r penderfyniad gael ei weithredu.

### Argymhellion o'r Pwyllgor Archwilio

Os bydd y Pwyllgor Archwilio'n cytuno bod achos i'r penderfyniad gael ei adolygu, ystyrir argymhellion y Pwyllgor Archwilio gan y Cabinet yn eu cyfarfod nesaf, neu, os bydd penderfyniad dirprwyedig, gan Aelod Arweiniol o fewn 5 diwrnod gwaith.

### Beth os fydd y penderfyniad gwreiddiol yn cael ei ail-gadarnhau?

Petai'r penderfynwr yn cadarnhau'r penderfyniad, rhaid i'r penderfynwr ddangos ei fod wedi rhoi ystyriaeth ddyladwy i argymhellion y Pwyllgor Archwilio.

## RHEOLAU GWEITHDREFN 'GALW I MEWN'

(1) Caniateir **5 diwrnod gwaith** i benderfyniad gael ei 'alw i mewn' ar ôl ei gyhoeddi ar wefan y Cyngor a hysbysu Aelodau'r Cyngor. Ni fydd gweithredu ar y penderfyniad a wnaed hyd nes i'r cyfnod hwn ddod i ben (gweler pwynt 7 am benderfyniadau brys).

(2) Mae angen **5 o gynghorwyr anweithredol o leiaf i arwyddo** i gychwyn y'galw i mewn'.

(3) Rhaid i'r Pwyllgor Archwilio perthnasol (neu'r Cyngor llawn os yw'n gweithredu fel pwyllgor archwilio) gyfarfod i drafod penderfyniad 'galw i mewn' o fewn **5 diwrnod gwaith** o'r amser y gwnaed y 'galw i mewn'.

(4) Os yw'r Pwyllgor Archwilio (neu'r Cyngor llawn) yn cytuno bod achos i'r penderfyniad gael ei adolygu, bydd argymhellion y Pwyllgor Archwilio'n cael eu **hystyried gan y Cabinet yn eu cyfarfod nesaf**, neu mewn achos penderfyniad dirprwyedig, **gan Aelod Arweiniol o fewn 5 diwrnod gwaith**.

(5) Ni fydd penderfyniad sydd wedi ei 'alw i mewn' yn cael ei weithredu hyd nes bod y prosesau y cyfeiriwyd atynt ym mhwyntiau 3 a 4 wedi eu cwblhau (gweler pwynt 7 am benderfyniadau brys).

(6) Nid oes cyfyngiadau ariannol nac eraill (ac eithrio'r rheiny a amlinellir o fewn y weithdrefn) yn cyfyngu'r weithdrefn 'galw i mewn'.

(7) Gall penderfyniadau brys fynd ymlaen er gwaethaf y 'galw i mewn', os oes gan y penderfynwr gytundeb gyda:

(i) Chadeirydd y Pwyllgor Archwilio perthnasol, neu

(ii) os nid oes cadeirydd, neu os na all hwnnw weithredu, Cadeirydd y Cyngor, neu

(iii) os nad oes Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio perthnasol na Chadeirydd y Cyngor, Is-gadeirydd y Cyngor.

*Mewn amgylchiadau eithriadol efallai y bydd rhaid gweithredu yn syth ar ôl gwneud penderfyniadau brys, ac felly nid yw'n bosibl 'galw i mewn'. Rhaid i'r rhain gael eu nodi gan y Cabinet / penderfynwr ar adeg gwneud y penderfyniad, gan egluro a chofnodi'r rhesymau y tu ôl i'r brys yng nghofnod y penderfyniad.*

(8) Gall y graddfeydd amser a ddisgrifir yn rheolau gweithdrefn 1, 3 a 4 gael eu hystyried mewn amgylchiadau eithriadol gyda chytundeb y penderfynwr a Chadeirydd y Pwyllgor Archwilio perthnasol.

## RHYBUDD GALW I MEWN

### At: Bennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd

Rydym ni, yr arwyddwyr isod, yn dymuno 'galw i mewn' y penderfyniad canlynol  
(gweler nodyn 1).

Penderfyniad wnaed gan (gweler nodyn 2): \_\_\_\_\_

Dyddiad y gwnaed y penderfyniad: \_\_\_\_\_

Teitl Adroddiad:

Penderfyniad (gweler nodyn 3): \_\_\_\_\_

Rheswm dros y 'Galw i Mewn': \_\_\_\_\_

---

---

---

---

---

Rydym ni (**gweler nodyn 4**) yn gwneud cais, yn unol â rheolau gweithdrefn gymeradwy 'Galw i Mewn' y Cyngor (**gweler nodyn 5**), y dylid cynnal cyfarfod o'r Pwyllgor Archwilio a Throsrolwg mwyaf addas o fewn 5 diwrnod gwaith (**gweler nodyn 6**) o ddyddiad derbyn y rhybudd hwn.

1. \_\_\_\_\_ (printio) \_\_\_\_\_ (llofnod)

2. \_\_\_\_\_ (printio) \_\_\_\_\_ (llofnod)

3. \_\_\_\_\_ (printio) \_\_\_\_\_ (llofnod)

4. \_\_\_\_\_ (printio) \_\_\_\_\_ (llofnod)

5. \_\_\_\_\_ (printio) \_\_\_\_\_ (llofnod)

Dyddiedig: \_\_\_\_\_

## Nodiadau Cyfarwyddyd

1. Caniateir pum diwrnod gwaith i benderfyniad gael ei 'alw i mewn' ar ôl ei gyhoeddi ar wefan y Cyngor, a hysbysu aelodau'r Cyngor. Gall penderfyniadau brys fynd ymlaen er

gwaetha'r 'galw i mewn' os oes gan y penderfynwr gytundeb gyda:

(i) Chadeirydd y Pwyllgor Archwilio perthnasol, neu

(ii) os nad oes Cadeirydd, neu os na all hwnnw weithredu, Cadeirydd y Cyngor, Neu

(iii) os nad oes Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio perthnasol na Chadeirydd y Cyngor, Is-gadeirydd y Cyngor.

2. Rhowch enw'r penderfynwr, os gwelwch yn dda, e.e. Aelod Cabinet neu'r Aelod Arweiniol ar gyfer .....

3. Os ydy'r penderfyniad yn cynnwys mwy nag un rhan, nodwch yn glir pa rannau sy'n cael eu 'galw i mewn', os gwelwch yn dda, e.e. rhannau (a), (b), a (d) o'r Penderfyniad.

4. Rhaid i'r arwyddwyr fod yn aelodau anweithredol. Ni all cynghorwyr â diddordeb niweidiol yn y penderfyniad fod yn arwyddwyr Rhybudd 'Galw i Mewn'.

5. Mae Rheolau 'Galw i Mewn' Sir Ddinbych yn ymddangos yng Nghyfansoddiad y Cyngor Rhan 4.5 – *Rheolau Gweithdrefn Archwilio*.

6. Gellir ymestyn yr amser mewn amgylchiadau eithriadol os bydd y penderfynwr a Chadeirydd y Pwyllgor Archwilio perthnasol yn cytuno.

### **Ar gyfer defnydd Swyddfa yn unig**

Derbyniwyd gan: \_\_\_\_\_ Dyddiad: \_\_\_\_\_

Dyddiad y cyhoeddwyd y penderfyniad: \_\_\_\_\_

Rhybudd a anfonwyd at yr Arweinydd a'r Penderfynwr (dyddiad): \_\_\_\_\_

Rhybudd a anfonwyd at y Prif Weithredwr (dyddiad): \_\_\_\_\_

**Y Pwyllgor Archwilio Perthnasol:** \_\_\_\_\_

Dyddiad: \_\_\_\_\_ Amser: \_\_\_\_\_ Man Cyfarfod: \_\_\_\_\_